

ПРОТОКОЛ № 1

засідання Науково-методичної ради

м. Чернігів

від «05» вересня 2023 р.

Голова: к.е.н., доцент Положенцева К.Л.

Секретар: к.іст.н., Ямполець П.В.

Присутні: директор Літвінова Н.Л., заступник директора, к.е.н., доцент Положенцева К.Л., к.іст.н. Ямполець П.В., к.філ.н., доцент Проценко Е.Б., к.ю.н. Рябченко М.С., к.н. з держ упр. Макаренко І.О., доцент Кадетов С.М., к.псих.н. Кононенко С.В, д.е.н., професор, ст.наук.спів. Тітова Н.А., к.е.н. Ліхота О.В., д.ю.н. Бантуш В.В., к.ю.н. Патlachук О.В.

Запрошені: голова Студентської ради Абросімов М., к.н. з держ.упр., заступник начальника Служби у справах дітей Чернігівської обласної державної адміністрації – начальник відділу соціального захисту та профілактичної роботи Оліфіренко Ю.І.

Порядок денний:

1. Завдання та особливості організації освітнього процесу в 2023-2024 навчальному році.
2. Узгодження складу та затвердження плану роботи Науково-методичної ради на 2023-2024 н.р. Про регламент роботи методичної ради Інституту.
3. Розгляд та узгодження робочих навчальних програм з навчальних дисциплін та силабусів.
4. Огляд нормативних документів, новинок науково-педагогічної літератури, навчальних матеріалів.
5. Про організацію та оновлення методичного забезпечення системи дистанційного навчання.
6. Про проведення відкритих занять та взаємовідвідувань викладачів кафедр.
7. Розгляд та узгодження питань до державних комплексних екзаменів, тематики курсових, випускних кваліфікаційних робіт та наукових керівників.
8. Про обговорення та узгодження каталогу вибіркових дисциплін.
9. Узгодження заходів спрямованих на підвищення якості підготовки студентів.
10. Узгодження організації практик для студентів та формування баз практик, заключення договорів.
11. Про наукову роботу викладачів кафедр.
12. Узгодження плану-графіка профорієнтаційної роботи на 2023-2024 н.р.

13. Про підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу кафедр.
14. Про організацію та проведення ректорського контролю та контролю залишкових знань студентів за підсумками літньої екзаменаційної сесії.

Хід засідання:

1. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про завдання та особливості організації освітнього процесу в 2023-2024 навчальному році.

Положенцева К.Л. поінформувала, що Інститут розпочинає свою роботу в змішаному режимі.

Але, несприятлива воєнна ситуація в країні вносить корективи в організацію освітнього процесу у цьому навчальному році, тому основними завданнями на 2023-2024 н.р.є:

1.1. Під час воєнного стану освітній процес потрібно організовувати, враховуючи використання дистанційної та змішеної систем навчання.

1.2. Одним із ключових індикаторів ефективності діяльності є показники прийому до Інституту. Цьогорічна вступна кампанія через відомі причини зазнала певних коректив. Були внесені відповідні зміни до Умов прийому, термінів проведення НМТ, фахових вступних випробувань та зарахування абітурієнтів. Але основним та пріоритетним напрямом освітньої діяльності Інституту є та залишається профорієнтаційна робота та подальше удосконалення та використання нових сучасних форм роботи у цьому напрямку.

1.3. Ситуація з неспокійною обстановкою на прикордонні Чернігівщини, частими повітряними тривогами, спонукає оцінити наявні можливості щодо проведення навчального процесу в умовах "онлайн". Тому кафедри Інституту повинні підготуватися до можливості організації навчання за дистанційною формою. За умов, які склалися у зв'язку з воєнним станом, питання інформатизації освітнього процесу та управлінської діяльності набуло ще більшої актуальності, тому необхідно чітко та якісно контролювати роботу офіційного веб-сайту Інституту.

1.4. Пріоритетним завданням Інституту є всебічний професійний, соціальний та творчий розвиток особистості в освітньо-науковому середовищі.

З цією метою:

- активізувати роботу студентського наукового гуртка та обговорити теми наукових досліджень на 2023/2024 навчальний рік.

- у 2023/2024 навчальному році активізувати участь студентів у II етапі Всеукраїнських олімпіад та Всеукраїнських конкурсів наукових робіт.

1.5. Одним із основних напрямів діяльності Інституту є посилення взаємодії з роботодавцями та створення умов для професійної самореалізації здобувачів вищої освіти, сприяння їх успішному кар'єрному зростанню.

1.6. Важливою складовою освітнього процесу є формування культури академічної доброчесності та забезпечення засад академічної доброчесності в усіх ланках діяльності Інституту.

1.7. Нагадала про перегляд силабусів навчальних дисциплін на взаємозв'язок ПРН та критеріїв оцінювання.

1.8. Для покращення розуміння системи забезпечення якості освіти та ролі викладачів, гарантів, студсамоврядування варто провести тренінги, зустрічі зі студентським самоврядуванням, гарантами та викладачами. Для покращення публічності розгляду ОП розміщувати на веб-сайті інформацію про враховані зміни стейкхолдерів.

Ухвалили:

1. Інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про завдання та особливості організації освітнього процесу в 2023-2024 навчальному році прийняти до відома.

2. Основні завдання організації освітнього процесу на 2023-2024 н.р., які зазначила голова к.е.н., доцент Положенцева К.Л. врахувати при складанні планів роботи кафедр та Інституту на 2023-2024 н.р.

2. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л., щодо узгодження складу та затвердження плану роботи Науково-методичної ради на 2023-2024 н.р. Про регламент роботи методичної ради Інституту.

Внесено пропозицію встановити періодичність проведення нарад 1 раз на місяць, перший вівторок місяця.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.

2. Узгодити склад та затвердити план роботи Науково-методичної ради Інституту на 2023- 2024 навчальний рік.

3. Встановити періодичність засідання комісій 1 раз на місяць, перший вівторок місяця.

3. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про розгляд та узгодження робочих навчальних програм з навчальних дисциплін та силабусів.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.

2. Відповідно до навчальних планів на 2023-2024 н.р. скоригувати кількість годин з навчальних предметів та дисциплін.

3. Узгодити робочі навчальні програми з навчальних дисциплін та силабуси.

4. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про огляд нормативних документів МОН України, новинок науково-педагогічної літератури, навчальних матеріалів.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.

2. Відслідковувати всі зміни в законодавстві і керуватись в роботі, вчасно виконувати розпорядження Академії та дирекції Інституту.

5. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про організацію та оновлення методичного забезпечення системи дистанційного навчання.

Зазначила про виконання наказів та розпоряджень Академії щодо організації дистанційного навчального процесу в Інституті.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.

2. Кафедрам Інституту:

2.1. Обговорити завдання, що постають перед кафедрами Інституту, у напрямку використання всіх форм електронного (дистанційного) навчання.

2.2. Максимально залучати до форми електронного (дистанційного) навчання відеоканали Інституту.

2.3. Для організації змішаного навчання рекомендувати використання схеми організації навчального процесу шляхом фіксації очних аудиторних лекцій: вступні лекції курсу та оглядові лекції (за темами і курсом загалом), передбачити самостійне вивчення (у дистанційному режимі, режимі відеолекцій) лекційного матеріалу основних тем курсу.

2.4. Планувати навчальний процес із використанням форм електронного (дистанційного) навчання.

2.5. Розглянути питання щодо норми годин за роботу викладачів у формі електронного (дистанційного) навчання та унеможливлення втрати викладачами аудиторного навантаження у разі переходу на електронне (дистанційне) навчання для забезпечення вимог Закону України «Про вищу освіту».

6. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про проведення відкритих занять та взаємовідвідувань викладачів кафедр.

Положенцева К.Л. доповіла, що одним із шляхів підвищення якості освіти є взаємовідвідування занять. Взаємовідвідування занять викладачами здійснюється з метою: надання методичної допомоги, адаптації студентів нового набору, підвищення педагогічної майстерності, обміну досвідом.

При аналізі занять звертається увага на:

- умови і засоби забезпечення заняття;

- організаційна діяльність викладача на занятті та його особисті якості;

- дидактична діяльність викладача, методи навчання;

- виховна діяльність викладача;

- діяльність студентів на занятті та характеристика групи.

Можливість взаємовідвідування занять сприяє підвищенню професійної якості, майстерності викладача.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.

2. Узгодити план проведення відкритих занять та взаємовідвідувань викладачів кафедр.

3. Проаналізувати стан взаємовідвідування занять викладачами та посилити відповідальність викладачів за виконання індивідуальних планів в частині взаємовідвідування занять.

7. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про розгляд та узгодження питань до державних комплексних екзаменів, тематики курсових, випускних кваліфікаційних робіт та узгодження наукових керівників.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
2. Узгодити питань до державних комплексних екзаменів, тематики курсових, випускних кваліфікаційних робіт та узгодити наукових керівників.

8. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про обговорення та узгодження каталогу вибіркових дисциплін.

Процедура формування переліку, обрання та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти вибіркових навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом визначається «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти Чернігівського інституту МАУП права на вільний вибір навчальних дисциплін»

Студенти обирають вибіркові навчальні дисципліни циклу професійної підготовки відповідно до навчальних планів, за якими вони навчаються. Узагальнена інформація щодо вибору студентами дисциплін та формування груп для їх вивчення є підставою для включення цих дисциплін у розрахунки навчального навантаження відповідних кафедр на наступний навчальний рік.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
2. Узгодити каталог вибіркових дисциплін.

9. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про узгодження заходів спрямованих на підвищення якості підготовки студентів.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
2. Визнати стан забезпечення якості підготовки фахівців та розвиток наукових досліджень в Інституті задовільним.
3. Завідувачам кафедр посилити особистий контроль за якістю організації занять, забезпечити перехід від репродукційного до більш дискусійного характеру навчання із запровадженням інноваційних технологій навчання в освітній процес (активних методів навчання, дистанційного навчання, кейс-методу, ділових ігор, тренінгових курсів тощо) та залученням до читання лекцій вітчизняних та зарубіжних фахівців, які є визнаними професіоналами з досвідом практичної, дослідницької, управлінської, інноваційної роботи за фахом.
4. Розглядати результати роботи на засіданні кафедр двічі на навчальний рік.

10. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про узгодження організації практик для студентів та формування баз практик, заключення договорів.

Положенцева К.Л. зазначила, що важливим чинником, який сприяє формуванню вміння застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності, а відтак сприяє набуттю студентами професійних компетентностей, є практична підготовка на робочому місці. Недооцінка ролі проходження практики або стажування (або навіть праці за спеціальністю) на конкретному робочому місці ще під час навчання часто має наслідком невміння творчо застосувати отримані знання у практичній діяльності, що ускладнює процес адаптації випускників на виробництві, знижує якість їхньої роботи, і навіть погіршує їхні можливості щодо працевлаштування.

Враховуючи важливість практичної підготовки, слід не лише передбачати в навчальних планах проходження студентами навчальної, виробничої, науково-дослідної та педагогічної практик, але й узгоджувати з потенційними роботодавцями обсяги і види практичної підготовки, терміни її проведення тощо.

Уже традиційно на кафедрах нашого Інституту існують розроблені науково-педагогічним складом програми практик, методичне забезпечення яких з юридичних та економічних спеціальностей складає 100%. Студенти заздалегідь обирають і узгоджують бази практик відповідно до спеціальності. Роботи виконуються під наглядом керівників практик. Студенти отримують з їхнього боку кваліфіковані поради та консультації з метою виявлення ступеня готовності їх до проходження практики та забезпечення можливості якісного доопрацювання.

Практика має на меті виявити набуті студентами теоретичні знання, вміння висловити й узагальнити певні думки, зробити відповідні висновки. В кінцевому рахунку практика є показником професійної придатності та майстерності майбутніх спеціалістів.

Базою практики можуть бути: підприємства, установи, організації; Місцевий районний суд; Районна державна адміністрація; управління юстиції; Юридична служба на підприємстві, в установі, організації; благодійні фонди; Пенсійний фонд; Управління соціального захисту; Центр у справах сім'ї, молоді та спорту.

Завідувачам кафедр заключити договори з базами практик для проходження практики студентами Північноукраїнського інституту МАУП.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
2. Для організації практики студентів завідувачам кафедр розробити:
  - 2.1. Інструменти комунікації з базами практики: підписання угод про проходження практики, відгук про студента;
  - 2.2. Інструменти для взаємодії керівника практики зі студентом: щоденник практики, оформлення завдання на практику, оцінювання результатів практики.

11. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про заходи щодо реалізації та узгодження плану наукової роботи на 2023/24 н. р.

Запропонувала затвердити узгоджений план-графік публікацій викладачів у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus і Web of Science та у наукових виданнях України на поточний навчальний рік.

Активізувати роботу наукових колективів Інституту у напрямі входження наукових видань до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science, посиливши увагу до наявності публікацій іноземних партнерів. Постійно збільшувати кількість та цитованість наукових публікацій викладачів Інституту в цих базах.

Здійснювати пошук і розвиток нових та перспективних напрямів фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок, у тому числі міждисциплінарного характеру.

Створити оптимальні умови до навчання в аспірантурі перспективної молоді, зокрема переможців і призерів міжнародних та всеукраїнських студентських олімпіад, конкурсів студентських наукових робіт, участі молодих вчених у різних видах діяльності Інституту, реалізації кар'єрного і професійного росту.

Забезпечити своєчасну подачу до інформаційної системи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти відомостей самооцінювання освітньо-наукових програм, що проходять акредитацію, організувати формування матеріалів акредитаційної справи, надання експертним групам відповідей на всі поставлені ними питання

Розширити співпрацю з європейськими університетами і збільшити кількість міжінститутських договорів про мобільність.

Залучити для викладання окремих дисциплін науково-викладацький персонал закордонних вузів-партнерів з ЄС.

Розробити план заходів за участю іноземних партнерів щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, викладання дисциплін іноземною мовою та супровід впровадження інтенсивних технологій вивчення іноземних мов

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
2. Усім викладачам кафедр не пізніше 21 жовтня поточного року подати в електронному виді назву персональної теми наукового дослідження до кафедрального розділу НДР кафедр на 2023/24 н.р.

За бажанням викладачі кафедри можуть запропонувати тему власного наукового дослідження, в межах теми НДР Інституту та кафедри.

Відповідальним за науково-дослідну роботу кафедр призначити к.е.н., доцента Положенцеву К.Л.

12. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про узгодження плану-графіка профорієнтаційної роботи на 2023-2024 н.р.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
  2. Завідувачам кафедр розширити форми профорієнтаційної роботи.
- До основних напрямків профорієнтаційної роботи включити:
- інформативну зустріч з випускниками, виготовлення та розповсюдження рекламної продукції по школах міста, технікумах;

- відвідування батьківських зборів і роздача наочних рекламних проспектів про Інститут;
- розповсюдження рекламної продукції по фірмах, організаціях, підприємствах в м. Чернігові та області;
- «Дні відкритих дверей», згідно з затвердженим графіком;
- реклама по радіо;
- проведення рекламних акцій під час складання НМТ;
- реклама в газетах;
- рекламне оголошення в маршрутці м. Чернігова та Чернігівської області;
- розміщення реклами в мережі Інтернет (через соц. сторінки);
- проведення різноманітних круглих столів, конференцій, брейн-рингів із залученням молоді міста.
- підготовка буклетів, плакатів, проспектів, іншої рекламної продукції, що відображає здобутки університету, можливості опанування освітньо-професійних програм підготовки, їх переваги тощо.
- розміщення інформаційних матеріалів, рекламної продукції у структурних підрозділах Державної служби зайнятості з метою інформування потенційних здобувачів вищої освіти про можливості Інституту.

13. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу кафедр.

Положенцева К.Л. повідомила, що науково-педагогічні працівники Інституту відповідно до вимог МОН через кожні 5 років проходять курси підвищення кваліфікації (стажування).

Переглянути та уточнити графіки підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Інституту в поточному навчальному році.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
2. Завідувачам кафедр переглянути графіки підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу кафедр.

14. Слухали: інформацію голови к.е.н., доцента Положенцевої К.Л. про організацію та проведення ректорського контролю та контролю залишкових знань студентів за підсумками літньої екзаменаційної сесії.

Упродовж кількох років, згідно з розпорядженням Академії проводяться контрольні заміри залишкових знань студентів за результатами сесії. Увагу акцентовано, як на високих показниках із навчальної дисципліни, так і на низьких, а також на навчально-методичному забезпеченні.

На засіданнях кафедр ці результати обговорюються. Є випадки, коли якість знань студентів, продемонстрована на замірах, у кілька разів нижча або ж вища за результати сесії. Вважаємо, що до цього контролю знань не можна ставитися формально. Потрібно розробляти відповідні заходи, а не обмежуватися обговоренням на засіданнях. Лише спільними зусиллями викладачів можна забезпечити якісну підготовку фахівців.

Загалом літня сесія поточного навчального року пройшла без зривів, своєчасно, за встановленими правилами відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Північноукраїнському інституті МАУП».

Пропозиції:

- відрахувати тих студентів, які не бажають вчитися та тих, котрі не ліквідували академічні борги;
- активізувати роботу кураторів;
- повернутися, за необхідності до проведення ЕК у два дні;
- заслухати у жовтні керівників кваліфікаційних робіт (Вчена рада);
- зобов'язати керівників бути присутніми на попередньому захисті кваліфікаційних робіт.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.